

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії **Оксана ГЕТЬМАН**, 1992 року народження, громадянка України, освіта вища: закінчила у 2015 році Державний заклад «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» за спеціальністю – «Професійна освіта» і здобула кваліфікацію – магістр з професійної освіти, дизайнер-стиліст, викладач.

У 2023 році закінчила Державний заклад «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» за ОКР магістр, спеціальність – «Дизайн» і здобула кваліфікацію – Дизайнер графічних робіт, викладач закладів вищої освіти.

У 2020 році була зарахованою до аспірантури ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» за спеціальністю 011 – Освітні, педагогічні науки.

Працює на посаді старшого викладача кафедри дизайну ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», МОН України.

Виконала акредитовану освітньо-наукову програму з галузі знань 01 – Освіта/Педагогіка, за спеціальністю 011 – Освітні, педагогічні науки.

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом № 42-ОД Вченої ради ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» (м. Лубни, Полтавської обл.) від «28» березня 2025 року № 9, у складі:

Голови разової

спеціалізованої вченої ради – **Світлани ШЕХАВЦОВОЇ**, доктора педагогічних наук, професора, професора кафедри педагогіки, ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».

Рецензентів –

Вячеслава БОРИСОВА, доктора педагогічних наук, професора, професора кафедри дизайну, ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»;

Вікторії ШВИРКИ, кандидата педагогічних наук, доцента, доцента кафедри педагогіки, ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».

Офіційних опонентів –

Миколи РЯБЧИКОВА, доктора технічних наук, професора, професора кафедри технологій легкої промисловості, Луцький національний технічний університет;

Миколи ПІЧКУРА, кандидата педагогічних наук, професора, професора кафедри образотворчого мистецтва, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

на засіданні «29» травня 2025 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 01 – Освіта/Педагогіка Оксані Гетьман на підставі публічного захисту дисертації «Формування колористичної компетентності у майбутніх фахівців з дизайну в процесі професійної підготовки» за спеціальністю 011 – Освітні/Педагогічні науки.

Дисертацію виконано в ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» (м. Лубни Полтавської обл.), Міністерство освіти і науки України.

Науковий керівник – **Світлана ШПЕТНА**, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри іноземних мов за професійним спрямуванням. ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису згідно вимог пункту 6 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами).

Здобувачка має 24 публікації, зокрема: 4 статті у наукових фахових виданнях України, 1 стаття в наукометричному виданні Scopus (у співавторстві), 17 – у збірниках апробаційного характеру, один навчальний посібник та робочий зошит, серед них:

1. Гетьман О. П. Колористична підготовка майбутніх фахівців з перукарського мистецтва. *Освіта та педагогічна наука*. 2021. № 1 (176). С. 44–52. URI: <http://hdl.handle.net/123456789/8069>.

2. Гетьман О. Метаморфози в колірному рішенні візажиста. *Актуальні питання гуманітарних наук : міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2021. Вип. 37. Том 1. С. 41–45. doi.org/10.24919/2308-4863/37-1-7.

3. Гетьман О. П., Шпетна С. А. Дослідження колірних моделей у цифровій графіці. *Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського*. Одеса. 2024. Вип. 4 (149). С. 20–25. DOI <https://doi.org/10.24195/2617-6688-2024-4-3>.

4. Гетьман О. П., Шпетна С. А. Педагогічні умови формування колористичної компетентності майбутніх фахівців з дизайну. *Acta paedagogica Volynienses. Волинський національний університет імені Лесі Українки*. Видавничий дім «Гельветика». 2023. Вип. 6. С. 53–60. DOI: <https://doi.org/10.32782/apv/2023.6.8>.

5. Varianytsia L., Kostiuk O., Prodan I. Hetman O. Krutko O. Design Thinking as an Innovative Method of Formation of Creativity Skills in Students of Higher Education. *Journal of Curriculum and Teaching*. 2022. Vol. 11. No. 8. P. 303-310. URI: <http://hdl.handle.net/123456789/10140>.

У дискусії взяли участь (голова, рецензенти, офіційні опоненти, інші присутні) та висловили зауваження:

Микола РЯБЧИКОВ, офіційний опонент, доктор технічних наук, професор, професор кафедри технологій легкої промисловості, Луцький національний технічний університет:

1. У тексті дослідження доцільно було б надати більше конкретних прикладів практичного застосування колористичних знань у реальних дизайнерських проєктах.

2. Деякі терміни потребують точнішого визначення для уникнення різночитань, зокрема в контексті поєднання педагогічної та художньої термінології.

3. Було б доцільно розширити порівняльний аналіз підходів до формування колористичної компетентності у системах освіти інших країн, зокрема у провідних дизайнерських школах Європи та Азії.

4. У перспективі варто приділити увагу цифровим інструментам для роботи з кольором, що дедалі більше використовуються в сучасному дизайн-середовищі.

Микола ПІЧКУР, офіційний опонент, кандидат педагогічних наук, професор, професор кафедри образотворчого мистецтва, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини:

1. На 61 сторінці тексту дисертації зазначено, що колористична компетентність є інтегративною характеристикою особистості, яка включає знання, вміння, навички та досвід роботи з кольором для вирішення професійних завдань. Далі авторка стверджує, що вона формується через використання проблемно-пошукового, компетентнісного та творчого підходів у навчанні, що відповідають вимогам сучасного ринку праці та освітніх стандартів. У цілому, погоджуючись із таким лаконічним визначенням, варто підкреслити, що будь-яка компетентність, у тому числі і колористична, є специфічною здатністю майбутнього фахівця якісно виконувати не лише окремі професійні завдання, але і певний комплекс проєктно-виробничих функцій дизайнера. У цьому контексті доцільно було б коротко схарактеризувати ці функції, пов'язуючи їх із конкретизацією заявлених педагогічних підходів до навчання кольорознавства й інших суміжних дисциплін, вимог ринку праці. Стандарту вищої освіти першого (бакалаврського) рівня галузі знань 02 «Культура і мистецтво» за спеціальністю 022 «Дизайн» та зі змістом чинних освітньо-професійних програм.

2. На ст. 73-74 дисертації стверджується, що формування колористичної компетентності у майбутніх дизайнерів залежить від психолого-фізіологічних, теоретико-методичних, технічних і матеріальних, освітньо-педагогічних, соціокультурних та професійних чинників. Визнаючи їх дійсно об'єктивними (окрім теоретико-методичних, замість яких вочевидь мають бути дидактико-методичні), водночас потрібно зауважити, що дисертантці доцільно було б їх не лише диференціювати на групи, а конкретизувати і детально розглянути для доведення висунутого припущення про те, що у комплексі вони

таки забезпечують розвиток колористичної компетентності майбутніх дизайнерів та сприяють їхній професійній підготовці.

3. У дисертації належним чином обгрунтовано структуру колористичної компетентності, що охоплює когнітивний, операційно-діяльнісний, міждисциплінарний, емоційно-ціннісний та творчий компоненти. Однак вона виглядала б досконалішою, якби у ній було додано й експліковано перцептивний складник, що надзвичайно важливий для дизайнера, який має адекватно сприймати кольори та розрізняти величезну кількість їх відтінків.

4. Дисертація містить значний обсяг важливих додатків, у яких також подано зразки виконання здобувачами освіти окремих завдань з кольорознавства. Проте, їх доцільно було розширити порівняльними прикладами творчих (виставкових) робіт студентів експериментальної і контрольної груп з графічного дизайну та інших фахових дисциплін, що наочно підтвердили б ефективність формувального експерименту в контексті його якісних показників.

Вячеслав БОРИСОВ, рецензент, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри дизайну, ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»:

1. На нашу думку, більш глибоко слід було б конкретизувати суперечності ключовими термінами.

2. Робота значно виграла б, якщо визначення термінологічних понять «колір», «кольорознавство», «колористика», «колористична компетентність» мало логічну структурованість у контексті різних підходів: історичного, психологічного, естетичного, мистецтвознавчого.

3. На нашу думку, необхідно було б обгрунтувати, які фактори спричинили низький рівень сформованості колористичної компетентності у майбутніх дизайнерів.

Вікторія ШВИРКА, рецензент, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки, ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»:

1. Безумовно тема дослідження є актуальною, тому, доцільно було б у вступі чіткіше окреслити, як саме формування колористичної компетентності впливає на конкурентоспроможність випускників на міжнародному ринку праці, оскільки зараз українські фахівці в сфері дизайну є дуже затребуваними.

2. Огляд літератури є всебічним, однак варто було б у вступі і першому розділі дисертації більше уваги приділити аналізу сучасних закордонних досліджень.

3. Розділ 1 є досить об'ємним і насиченим інформацією, що іноді ускладнює сприйняття. Наприклад, у підрозділі 1.1 історичний екскурс у дослідження кольору охоплює широкий діапазон епох і персоналій, але не завжди чітко пов'язаний із проблемою формування колористичної компетентності у дизайнерів. Рекомендується скоротити деякі історичні деталі, залишивши лише ті, що безпосередньо стосуються предмета дисертаційного дослідження.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,

«Проти» немає.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада ІД 8380 присуджує Оксані ГЕТЬМАН ступінь доктора філософії з галузі знань 01 – Освіта/Педагогіка, за спеціальністю 011 – Освітні/Педагогічні науки.

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої вченої ради

Світлана ШЕХАВЦОВА

Оксана КАРАМАН